

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 35647
Nom: Terminologia i lexicografia
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1009 - G. Traducció i Mediació Interlingüística (Anglès)	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Primer quadrimestre
1010 - G. Traducció i Mediació Interlingüística (Francès)	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Primer quadrimestre
1011 - G. Traducció i Mediació Interlingüística (Alemany)	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1009 - G. Traducció i Mediació Interlingüística (Anglès)	Conèximents teòricopràctics auxiliars	OBLIGATÒRIA
1010 - G. Traducció i Mediació Interlingüística (Francès)	Conocimientos teórico-prácticos auxiliares	OBLIGATÒRIA
1011 - G. Traducció i Mediació Interlingüística (Alemany)	Conocimientos teórico-prácticos auxiliares	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

SANMARTIN SAEZ JULIA

RESUM

L'assignatura forma part dels coneixements teòricopràctics auxiliars, juntament amb les assignatures de *TIC aplicades a la traducció*, *Documentació per a traductors*, *Traductologia* i *Pragmàtica i mediació interlingüística*. Té, doncs, un caràcter instrumental, que la fa central per a poder desenvolupar amb èxit altres matèries, com les traduccions especialitzades.

Aquesta matèria s'orienta a l'especialització que requereix el mercat de treball de la traducció i l'especialització, per la qual cosa té com a objectiu que els alumnes assolisquen un grau d'autonomia en el domini de les fonts i els recursos lexicogràfics i terminològics necessaris per a la traducció. A més a més, es demana una reflexió sobre els conceptes bàsics i els enfocaments teòrics de les dues disciplines i una aproximació pràctica a la seua aplicació.

N.B.: La llengua de cada grup s'entén com a vehicular de l'ensenyament, tot i que en les classes es podran considerar totes dues llengües A i diverses llengües estrangeres.

En esta Guia es promou una sensibilitat cap al llenguatge clar i accessible des del punt de vista de la terminologia i de la desterminologizaci3n per tal d'afavorir un accés igualitari al discurs d'especialitat. Per tant, atén especialment els ODS 4, Educaci3n de Qualitat i 10 Reducci3n de les desigualtats.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACI3N AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACI3N

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No calen coneixements previs específics.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Comparar i analitzar constituents de la llengua pr3pia amb els d'altres llengües, per a la seua aplicaci3n a la traducci3n i mediaci3n interlingüística.

Conèixer, usar i crear bases terminol3giques i eines lexicogràfiques rellevants per a la traducci3n i mediaci3n interlingüística.

Conèixer les principals tècniques i normes de traducci3n en el seu context soci-cultural.

Conèixer tecnologies de la informaci3n i la comunicaci3n, eines informàtiques, locals o en xarxa, en l'àmbit de la traducci3n i la mediaci3n interlingüística.

Desenvolupar un compromís ètic en l'àmbit de la traducci3n i la mediaci3n interlingüística, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciaci3n de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.

Dissenyar i gestionar projectes (relatius a la traducci3n i mediaci3n interlingüística) en l'àmbit acadèmic o professional.

Dominar les noves tecnologies de la informaci3n i la comunicaci3n aplicades a la traducci3n i mediaci3n interlingüística.

Dominar tècniques de documentaci3n per a la traducci3n i mediaci3n interlingüística i intercultural.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educaci3n secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Treballar en equip en l'àmbit de la traducció i la mediació interlingüística i desenvolupar relacions interpersonals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Lexicografia. El diccionari com a ferramenta en la traducció

- 1.1. La lexicografia com a disciplina i la seua relació amb la lexicologia
- 1.2. Conceptes essencials: diccionari i tipologia de diccionaris
- 1.3. Macroestructura del diccionari general monolingüe i bilingüe. Lema i lematització. Nomenclatura
- 1.4. macroestructura del diccionari general monolingüe i bilingüe. Unitats pluriverbals (compostos, locucions i col·locacions) i fraseologia en la traducció. Diccionaris combinatoris
- 1.5. Microestructura del diccionari general monolingüe i bilingüe. Ordenació de l'article
  - 1.5.1. Primer enunciat. Pronunciació, exemple i informació sintagmàtica i paradigmàtica
  - 1.5.2. Segon enunciat. Definició o equivalència. Tipologia de les definicions i contorn de la definició.

2. Lexicografia. La variació lingüística, el diccionari i la seua aplicació en traducció

- 2.1. La variació lingüística. La marcació lexicogràfica en el diccionari general enfront del diccionari parcial
- 2.2. La marca diatòpica en el diccionari general i el diccionari geolectal
- 2.3. La marca diafàsica i diastràtica en el diccionari general i el diccionari d'argot i lèxic col·loquial
- 2.4. La marca diatècnica en el diccionari general i el diccionari d'especialitat

3. Els discursos d'especialitat i la terminologia en traducció

- 3.1. El registre funcional: emissor especialista i receptors. Els textos d'especialitat: els gèneres discursius. Dimensió vertical i horitzontal de l'especialitat
- 3.2. El terme com a unitat polièdrica (concepte, denominació i comunicació) enfront de la paraula: lèxic general i especialitzat
  - 3.2.1. La denominació. Procediments de formació de paraules i neologismes
  - 3.2.2. Els conceptes. Mapes conceptuals. La definició terminològica

3.2.3. Relació denominació i concepte: variació conceptual i denominativa enfront d' univocitat. De la Teoria General Terminològica a la Teoria Comunicativa Terminològica

3.3. La terminologia descriptiva i prescriptiva. Normes i organismes de normalització. TERMCAT i TERMINESP

4. Anàlisi de termes en context

4.1. Àmbit científic. L'abstract de les revistes científiques

4.2. Àmbit sanitari. El prospecte del medicament. La desterminologització

4.3. Àmbit turístic. La pàgina web de turisme i les normatives

4.4. Àmbit jurídicadministratiu. El llenguatge clar

4.5. Àmbit tècnic. El manual

5. Metodologia i pràctica terminològica: la terminografia

5.1. Traducció i terminologia: nivells d'implicació

5.2. Fonaments i principis. Tipus de treballs terminològics: puntual i sistemàtic. Delimitació i etapes

5.3. Materials de treball i de consulta. La documentació. El corpus comparable. Tesaurus i bases de dades terminològiques

5.4. Les ferramentes informàtiques: gestió del corpus i gestors terminogràfics

5.5. Les fitxes terminogràfiques i els glossaris

RESULTATS D'APRENTATGE

- Conèixer els fonaments teòrics i pràctics de l'anàlisi, la creació i l'ús de fonts lexicogràfiques
- Conèixer els fonaments teòrics i pràctics de l'anàlisi, la creació i l'ús de fonts terminològiques.
- Ser capaç de consultar bases de dades terminològiques com a instrument per a la traducció.
- Ser capaçs d'elaborar glossaris i treballs terminogràfics.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00

Estudi i treball autònom	20,00
Preparació de classes	25,00
Preparació d'activitats d'avaluació	45,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

Es combinaran classes teòriques amb pràctiques d'aula i pràctiques i lectures que realitzarà l'alumnat fora de l'aula.

En les classes es combinaran les explicacions d'alguns aspectes concrets del temari (mètode deductiu) amb el comentari i anàlisi de textos (mètode inductiu) i la resolució d'activitats i tasques concretes, com pot ser el reconeixement d'unitats terminològiques en diversos textos i la seua anàlisi (formal i conceptual).

La docència presencial es complementarà amb l'elaboració de pràctiques avaluable per part dels alumnes i, si s'escau, amb lectures crítiques i reflexives d'articles sobre la matèria.

En l'assignatura s'aplicarà el projecte d'innovació docent: "Gestió del conflicte2: ferramentes per a la reflexió".

AVALUACIÓ

Tipus d'avaluació % sobre el final

a) El lliurament de pràctiques en les dates indicades al llarg del curs (5 PUNTS) 50%

b) Una prova teoricopràctica final en què s'avaluaran els coneixements adquirits mitjançant les explicacions, les lectures i les pràctiques realitzades, així com les destreses adquirides en l'ús dels recursos terminològics i lexicogràfics (5 PUNTS) 50%

Les activitats es poden recuperar en la segona convocatòria si la suma de totes les qualificacions de les activitats, obtingudes en la primera convocatòria, no supera el 3. En eixe cas, es poden recuperar: a) les activitats que no s'hagen presentat en la primera convocatòria; b) les activitats que no superen la meitat de la seua puntuació, és a dir, una activitat valorada en 1 punt pot recuperar-se quan no se supere el 0,5.

Per aprovar el conjunt de l'assignatura, cal obtenir almenys un 2 en la pràctica o les pràctiques lliurades al llarg del període lectiu i un 2 en la prova final, i que la suma de les dues parts arribe 5. Si no s'obté un 2 en la prova final no es farà mitjana: no se sumarà la nota de les pràctiques a la qualificació final.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

Tant en l'examen com en els exercicis pràctics s'exigirà correcció ortogràfica i gramatical. Cada falta

d'ortografia, ortotipografia o expressió comportarà una reducció de la qualificació obtinguda, que pot arribar fins al suspens.

L'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faci ús de col·laboració fraudulenta o la compiacència amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

BIBLIOGRAFIA

REFERÈNCIES BÁSIQUES

- CABRÉ, M.^aTeresa (1992). *La terminologia. La teoria, els mètodes, les aplicacions*. Empúries. Trad. cast.: *La terminología. Teoría, metodología y aplicaciones*, Antàrtida.
- CALVI, M.ª Vittoria et al. (2023). *Las lenguas de especialidad en español*. Carocci. 2^aedició
- FRANQUESA I BONET, Ester (1997). *La terminologia. Un mirall del món*. Editorial UOC.
- GONZALO GARCÍA, Consuelo y GARCÍA YEBRA, Valentín (2000). *Documentación, terminología y traducción*. Editorial Síntesis.
- MEDINA GUERRA, M.ª Antonia (coord.) (2001). *Lexicografía española*. Ariel. [primera parte]
- RAFEL I FONTANALS, Joaquim (2005). *Lexicografía*. Editorial UOC.

REFERÈNCIES COMPLEMENTÀRIES

- AINAUD, Jordi, ESPUNYA, Anna & PUJOL, Dídac (2003). *Manual de traducció anglès-català*. Eumo, cap. 6 El lèxic
- ALCARAZ, Enrique et al. (eds.) (2007.) *Las lenguas profesionales y académicas*. Ariel.
- ALBEROLA, Patricia et al (1996). *Comunicar la ciència*. Bullent.
- ARNTZ, Reiner y PICHT, Heriber (1995). *Introducción a la terminología*. Germán Sánchez Ruipérez.
- AUGER, Pierre y ROUSSEAU, Louis (1984). *Metodología de la recerca terminològica*. Trad. i adaptació de M. T. Cabré. Generalitat de Catalunya..
- CIAPUSCIO, Guiomar (2003). *Textos especializados y terminología*. IULA.
- FELBER, Helmut y PITCH, Heribert (1984). *Métodos de terminografía y principios básicos de investigación terminológica*. CSIC.
- GARCÍA PALACIOS, Joaquín y FUENTES MORÁN, M.ª Teresa (eds.) (2002). *Texto, terminología y traducción*. Ediciones Almar.
- GUERRERO RAMOS, Gloria y PÉREZ LAGOS, Manuel (coords.) (2002). *Panorama actual de la terminología*. Comares.
- GUERRERO RAMOS, Gloria y PÉREZ LAGOS, Manuel (coords.) (2020): *Terminología, neología y traducción*. Comares.

- GUTIÉRREZ RODILLA, Bertha (2005). *El lenguaje de las ciencias*. Gredos.
- LERAT, Pierre (1997). *Las lenguas especializadas*. Ariel Lingüística.
- MARQUET, Lluís (1971, 1979, 1985). *Novetat i llenguatge*. Barcino.
- MARQUET, Lluís (1993). *El llenguatge científic i tècnic*. Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya.
- MONTERO, Silvia et al. (2011). *Terminología para traductores e intérpretes: una perspectiva integrada*. Tragacanto.
- PAVEL, Silvia y NOLET, Diane (2002). *Manual de Terminología*. Ministerio de obras públicas, Canadá. Disponible en http://publications.gc.ca/collections/collection_2011/tpsgc-pwgsc/S53-28-2001-spa.pdf.
- TERMCAT (2006). *Recerca terminològica. El dossier de normalització*. Eumo editorial.